

Straža v viharju

Izhaja vsak četrtek • Posamezna številka stane Din 1.50
Celoletna naročnina Din 35.— • Čekovni račun: „Straža v viharju“, Ljubljana, št. 16.790

Izdaja: Konzorcij „Straže v viharju“ (A. Tepež) • Urejuje: R. Čuješ
Uredništvo in uprava: Ljubljana, Miklošičeva 5 • Tisk Jugoslovanske tiskarne (K. Čeč)

Ljubljana, 31. marca 1938

Leto IV — Številka 22

Domače in cerkveno bogoslužje

Človek bi se zjokal: Toliko se dela, pridiga, govori, piše, organizira — pa zakaj ni boljše? Morda pa le preveč delamo, to se pravi, preveč na zemeljski način. Toliko delamo, pa je tako malo narejenega. Ali kaj hočemo, kaj moramo prav za prav narediti? Prenarediti duše!

Od prve šolske klopi do mrtoške krste premikajo in prerivajo človeka iz enega predala v drugega, iz ene organizacije v drugo. Razna društva trgajo družino in župnijo; ne vedo, da je družina najboljše bratovščina in župnija najboljše društvo. Kar ni družini in verski občini v korist, je tudi katoliški in sploh vsaki skupnosti v škodo.

Vsaka organizacija skuša človeka pridobiti zase. Katera ga v resnici pridobi zase? Le tista, ki mu v resnici nekaj nudi. In za kateri dve organizaciji je to najlažje povedati in pokazati brez vsakršnega dokazovanja? Za družino in župnijo! Ako družina in župnija ne bosta zboljšali in posvetili svojih članov, jih katera koli druga ustanova bržčas tudi ne bo.

Pa kako pridobiva in pridobi družina in župnija svoje člane zase? Le dvojno sredstvo je tu odločilno in res odrešilno: Molitev in žrtev. Mogli bi reči z eno besedo: Domače in cerkveno bogoslužje.

Mnogi mislijo, da je bogoslužje, liturgija, le zadeva duhovnikov, redovnikov, nemara benediktincev in pri nas Slovincih zlasti cistercijanov. Nobeni duhovščini, ne redovni, ne drugi, ne gre pri tem za čast svojega stanu ali reda, kaj še za samostrojstvo liturgičnega gibanja. Toda vsi, ki globoko doživljajo življenje s Cerkvijo, si prizadevajo te zaklade posredovati tudi ljudstvu. Katera mati, ki ljubi Kristusa in njegovo Cerkev, ne vadi svojega otroka v proih bogoslužnih vajah in ga ne vodi v svetišče k svetim obredom? Verna mati je vedno liturgično usmerjena.

Saj so tudi komunisti liturgični — seveda na svoj način. Dan na dan vzgajajo, oblikujejo in preoblikujejo delavca, dokler ne postane strasten boljševik. Otroci teme so pač modrejši kakor otroci luči. Komunistični vzgojitelji in učitelji razumejo, zakaj jim gre; mnogi izmed naših tega še vedno ne vedo.

Naša verska vzgoja gre premalo na globoko. O vsem se govori, le o tem najmanj, kar bi moglo naše ljudstvo najbolj pridobiti za Kristusa. Kdaj ste n. pr. slišali kakšen govor o sv. Trojici? Pravijo, da je ta skrivnost pretežka za ljudstvo. Pa zakaj jo je Zoelčar v prvi vrsti razodel? Pač zato, da bi bili verniki deležni njenega življenja tu v časnosti in tam v večnosti. Tudi ni res, da bi bila ta skrivnost za ljudstvo pretežka. Duhovnik iz mesta je na svojem domesečnem dopustu na deželi govoril nedeljo za nedeljo o sv. Trojici in to preprostim dušam,

Na istem terenu s komunisti

Komunizem.

V svoji postni pastirski poslanici povelja škof dr. Srebrnič tudi mnenje Cerkve o delovanju komunizma, ki ga konča:

»Tako dela komunizem na to, da bi pripravil raj na zemlji. Človek bi mislil, da sanja. Toda vse to je kruta resničnost, ki zanjo jamčijo najresnejši ljudje, ki so te grozote videli na lastne oči in jih preučevali na licu mesta. S popolno upravičenostjo izjavlja sv. Oče: »Komunizem je nauk, poln zmot in prevar, v nasprotju z božjim razodetjem in naravnim razumom, ki ruši temelje družbe, razdira družbeni red, ki ne pozna pravega početka in narave držav, ne njih pravega namena, ki zanikuje pravice, dostojanstvo in svobodo človeške osebe.« »Komunizem je nekaj bistveno slabega, zato prav v nobeni reči ne bo z njim sodeloval, komur je mar krščanske kulture.« (V okrožnici »Divini Redemptoris«.)

Na istem terenu s komunisti.

Spričo vseh teh dejstev priča nehote, a jasno komunizem sam, da Kristus tudi danes živi in vlada ter hoče imeti pravice, ki mu pripadajo kot Bogu in Stvarniku sveta. Če ne

ki so govornika s pridom poslušale, razumele in so mu bile za to besedo tudi hvaležne. — Ali kdaj ste slišali govoriti o lepoti milosti božje, o občestvu svetnikov? Kristjanom moramo odpreti našo dragoceno duhovno zakladnico, potem bodo radi in rajši živeli kot kristjani. V zemeljskih rečeh se naša zakladnica seveda ne more meriti z gmotnim dobičkom naših nasprotnikov, toda nekaj jim moremo nuditi, česar naši nasprotniki nimajo: to, kar je božjega. To, kar je božjega v krščanski resnici, v krščanskem bogoslužju, v duhovnem življenju. To imamo in to jim tudi zares dajmo!

Ako hočemo res obnoviti sebe in svoje ljudstvo, bomo to dosegli le z zakramentalno močjo božje besede in našega krščanskega bogoslužja. Praktična navodila k temu daje nova liturgična knjiga: Leto božjih skrivnosti: ki jo je napisal pater Metod Turnšek S. O. Cist., urednik liturgičnega glasila »Božjih vrelcev«. Kdor bo knjigo pozorno prebral in se ob posameznih svetih časih po njenih navodilih ravnal, se bo kmalu sam uveril, kaj se pravi živeti s Kristusom in s Cerkvijo. Le kogar je prešinilo in obnovilo krščansko bogoslužje, bo pripravljen prinašati tudi žrtve, kakor jih danes zahteva potreba ljudstva in potreba duš.

Brez žrtev, tudi brez materialnih žrtev, pa ne pojde! Koliko denarja izmečemo za alkohol, nikočin, za kino, za modo itd. Malo več odpovedi v teh kratkočasjih in nasladih bi pomenilo velik prispevek in napredek za resnične kulturne namene.

bi bilo Kristusa, bi bili nespametni vsi besni izlivi in vsa borba komunizma proti Njemu. Sicer ne bo komunizem premagal Kristusa in njegove Cerkve, toda narodom lahko prizade ne izredno veliko škodo, kakor nam to v krvi dokazujejo nesrečna Rusija, Mehika in Španija.

Naše šolske knjige.

More pa prizadejati veliko škode tudi nam. Pri nas ga ni v onih oblikah; toda tudi pri nas opazamo dejstva, ki mu neovirano pripravljajo pot, ker se nahajajo z njim na istem terenu in so enako usmerjena kot on. To delajo med drugim tudi učne knjige, ki se v njih neznansveno trdi, da se je človek razvil iz opice in da ga potemtakem ni Bog ustvaril (dr. Jov. Erdeljanović v svoji knjigi »Osnove etnologije« — točne navedbe v moji »Kam to pelje...« str. 5—14); sedaj povsem neosnovano uči, da vera sploh ni stvar razuma in znanja, ampak občutenja in srca (R. Vučić v svoji knjigi »Osnove pedagogike« — točne navedbe v moji »Kam to pelje...« str. 14 do 16); sedaj govori o Kristusu bogokletno, češ da je samo človek (L. M. Suhotni v svoji knjigi »Zgodovina starega veka« izd. V. 1935 — točne navedbe v »Kam to pelje...« str. 18) in sicer slepar (dr. V. Popović v svoji knjigi »Zgodovina starega veka« za I. razr. mešč. šol, slovenska izdaja 1934 — točne navedbe v »Kam to pelje...« str. 18—19), sedaj se potvarjajo verske resnice in dejstva iz delovanja papežev in življenja katoliške Cerkve in se v njih katoliška Cerkev — in sicer samo ona! — prikazuje povsem neobjektivno in izpričujoč nevednost v taki luči, da bi jo učenci morali začeti mrziti (dr. V. Popović, L. M. Suhotni in drugi v svojih učbenikih — točne navedbe v »Kam to pelje...« str. 19—46), če bi verjeli učnim knjigam. To je sistem v naši šolski politiki, ki proti njemu ne moremo nikdar dovolj protestirati. Ta sistem ne samo da ne prizna enakopravnosti za katolicizem, ampak je katolicizmu neprijatelj, ga mrzi in širi mržnjo proti njemu s pomočjo takih šolskih učnih knjig povsod na svojem področju. (Celo v higieni! Zdravnik dr. Sima Milošević piše v svoji učni knjigi: »Neke bakterije proizvajajo barve. Tukaj moramo posebej omeniti bacil, ki se imenuje Bacillus prodigiosus, (od latinske besede prodigium — čudo). Proizvaja okrogle kolonije kot kri rdeče barve, tako da so te kolonije zelo podobne kapljam krvi. Zelo dobro se razvija na vlažnem kruhu. Dogajali so se primeri, da se je razvijal na koščkih kruha za obhajilo v vlažnih cerkvah. To je izzvalo v 13. in 14. stol. velika preganjanja in sežiganje židov, ker so duhovniki tedanje dobe razlagali ta pojav kot znamenje božje jeze nad grešnim človeštvom, posebno nad židi. Zaradi tega so takrat v raznih mestih pobili okoli 10.000 židov. Celo l. 1520. so zaradi istega pojava sežgali v Ber-

linu 38 židov. Taka »čuda«, ki jih moremo enostavno pojasniti z Bac. prodigiosus na kruhu in ostalih življenjskih potrebščinah, so se zelo pogosto dogajala. Enega takih dogodkov je prikazal slavni slikar Rafael na veliki sliki, ki je v Vatikanu. Slika predstavlja duhovnika, ki je dvomil v spremenjenje kruha v Kristusovo telo, ko med službo vidi, kako teče kri iz koščka kruha, ki ga je prevkar posvetil.« Cfr. S. Milošević: Higiena za II. razred meščanskih šol. Učbenik je priporočil Glavni prosvetni svet S. št. 546 z dne 24. novembra 1932. in odobrilo ministrstvo prosvete z odlokom O. n. št. 93416 z dne 16. decembra 1932. Str. 23—24.

Mar ni sramota, da pridejo v učno knjigo stvari, ki nosijo očitno na sebi pečat klevete in zavijanja, zgodovinske netočnosti in neresničnosti? Avtor bi se mogel o vsem tem brez truda prepričati, če bi vzel v roke katero koli nepristransko zgodovino! Toda raje se objavlja tudi največje neslanosti, samo da se izrabi priložnost, da se katolicizem izroči posmehu in se zamrzil! Dijaki pa so dolžni, da se vsega tega tudi na pamet nauče, ker bi bili sicer slabo ocenjeni...)

Dejstva v svetu dokazujejo, da se edino in samo katoliška Cerkev dosledno protivi komunizmu! Samo v prid komunizmu delajo vsi oni, ki katoliško vero spodkopujejo in rušijo! To velja tudi za delo naše šolske politike, ki spodkopuje katoliško Cerkev s pomočjo nekaterih šolskih učnih knjig. Ali naj spričo takih dejstev molčimo?

Turizem in kult golote.

Na istem terenu in v isti smeri s komunizmom delajo drugi činitelji, ki iščejo v turizmu izključno materialne koristi ter dopuščajo zaradi tega za časa letne sezone vse mogoče nemoralne pojave, samo da bo kar največji dotok denarja. Vsekakor smo vsi za to, da se ljudstvu s turizmom pomaga in da turizem napreduje in vsi bomo zelo radi storili vse, kar je odvisno od nas, da najde ljudstvo kar največ zasluga doma. Turizem sam na sebi je zelo lepa in zelo važna stvar. Toda nikakor ne moremo dopustiti, da se narod moralno kvari.

Značilno je, da se pozivljajo v one ustanove, ki se pečajo s turizmom, na sodelovanje zastopniki vseh mogočih korporacij in stanov, samo se ogibljejo zastopnikov Cerkve, ki bi znali v prijateljskem sodelovanju z ostalimi zaščititi moralno življenje našega naroda. Zakaj se to prijateljsko sodelovanje izključuje? Ves katoliški episkopat se je zanimal za to sodelovanje, toda od pristojnih oblasti ni bilo nobenega odziva. To je dobri stvari samo v škodo in to tem bolj, ker bo katoliško ljudstvo prisiljeno, da si proti kultu golote samo poišče načine in sredstva obrambe. To pravico ima od Boga. Gre namreč za svetinje krščan-

Svetovni mladinski kongres

Ze ob prvem svetovnem mladinskem kongresu je zavzela »Straža v viharju« odklonilno stališče, ki ga niti vsi katoliški akademiki niso popolnoma sprejeli. Da pa smo imeli prav, dokazuje naslednje opozorilo, ki ga je izdalo glavno tajništvo Pax Romane, ki je v njej včlanjena tudi slov. kat. akademska mladina, priobčeno v listu »Pax Romana« v 5. številki za marec 1938, ki ga v prevodu prinašamo:

Mnogi sodelavci Pax Romane so dobili vabilo za II. svetovni mladinski kongres (Congrès mondial de la Jeunesse), ki bo od 16. do 24. avgusta v New Yorku. Ti pričakujejo našega navodila. Tako je!

Prvi kongres je bil septembra 1936 v Ženevi pod pokroviteljstvom mednarodne zveze Zveze narodov. Eksc. g. Besson, škof Lausanne, Ženeve in Friburga je prepovedal katoliškim mladinskim društvom svoje školije udeležbo na tem kongresu v pismu, ki se nam iz njega zdi važno ponoviti naslednje mesto: »Tudi mi želimo, da bi zavladal v svetu resnični mir. Z veseljem smo pozdravljali in pozdravljamo vse napore, ki so podzeti, da se poveča ta mir. Mi brez pridržka verjamemo, da imajo prireditelji tega kongresa dobre namene in da od svoje pobude mnogo pričakujejo. Toda ne gre za namene, gre za dejstva. Na eni strani smo prepričani, da ženevski kongres kot mnogi drugi te vrste, ne bo imel nobene praktične posledice za utrditev miru; na drugi strani pa smo prepričani, da bo imel ženevski kongres kot mnogi drugi te vrste določene posledice za utrditev politične in verske ideologije, ki smo se proti njej dolžni boriti do zadnjega.« Določena dejstva, ki so prišla na dan v teku tega kongresa, vedno jasnejše tendence, ki se pojavljajo v »gibanju svetovnega mladinskega kongresa« (Mouvement du congrès mondial de la Jeunesse), ki nadaljuje delo kongresa, so opravičili našo bojazen. V vsem času svojega obstoja je Pax Romana pokazala, da je odločena lojalno sodelovati z mednarodnimi organizacijami pri delu za boljše mednarodne stike med mladimi. Ze ob ustanovitvi je stopila v tesne zveze z velikimi mednarodnimi dijaškimi organizacijami; vedno je podpirala skupne pobude, zmožne roditi vidne uspehe. Mladi — in predvsem dijaki vseh usmerjenosti imajo v resnici nekatere skupne težnje in skupne interese. Voditelji različnih gibanj bi se mogli od takrat koristno poučiti vzajemno o svojem delu in zadržanju, vendar pod pogojem, da bi ohranili popolno nevtralnost na verskem, filozofskem in političnem polju in da bi se izogibali vsake naivne frazeologije in vse lahkotne demagogije.

Zavestno moramo poudariti, da v »Gibanje svetovnega mladinskega kongresa« nimamo zaupanja. Ze prvi kongres se je izpridil v zborovanje, na katerem so bila načeta vsa mogoča vprašanja, ki si jih je mogoče misliti. Nekateri delegati — in sicer mladi! — so samo posnemali govore diplomatov in politikov lastnih držav.

Se več, jasno je, da so v jedru gibanja marksistični elementi, čeprav jih podpirajo osebnosti, ki si varljivo domišljujejo, da bodo mogli z zmernostjo nanje vplivati ali ki se iz prepričanja ali snobizma dajo voditi od ekstremnih idej.

Ni naš namen, da bi pritisnili na naše zveze, ki se morajo držati navodil cerkvenih oblasti, ampak jih opozoriti na to gibanje, na njegove narodne odbore — ki često pred-

stavljajo le najmanjšo manjšino, pa si laste pravico predstavljati vso mladino svoje dežele — na letošnji kongres. Udeležba katoliških organizacij na tem kongresu in pri tem gibanju bi bila izrbljena kot propagandno sredstvo za ideologijo, ki nasprotuje naši krščanski zamisli in je često tudi nevarna za mir sam.

Na povsem dijaškem področju zasleduje podobne namene, samo še bolj prikrito »Svetovno združenje dijakov za mir, svobodo in kulturo« (Rassemblement mondial des étudiants pour la paix, la liberté et la culture). To »Združenje« naj očitno vrši propagando med akademiki za svetovni mladinski kongres. Katoliške akademske organizacije, zelo previdne v pogledu političnih gibanj, se bodo ogibale vsakega sodelovanja s tem »Združenjem«, ki je po našem mnenju prava »ljudska fronta« med akademiki. Pax Romana prosi svoje zveze, naj pobliže pazijo na delo ljudi okrog »Združenja«, ki ponekod zatrjuje, da predstavlja vse dijake, ki so pristaši miru in kulture. V mednarodnem svetu bomo odločno protestirali proti težnjam, da bi nekatere oficijelne ustanove smatrale »Združenje« in zlasti »Gibanje svetovnega mladinskega kongresa« za najbolj upravičenega mladinskega glasnika.

Naše opazke se tičejo prav tako »Splošnega združenja za mir« (Rassemblement universel pour la paix), ustanovljenega septembra 1936 na bruselskem svetovnem kongresu, ki je nanj opozoril katoliške organizacije kardinal in primas Belgije van Roey. Najnovejše skušnje so nam pokazale pomanjkanje lojalnosti in resnične namene tega »Splošnega združenja«. Mladi katoliški izobraženci se ne bodo dali zavesti o tedi in prevratne in maskirane propagande, o katerih vam bo dalo glavno tajništvo (Pax Romane; op. ur.) vsa potrebna pojasnila. Naša zamisel miru in naše delo zanj bo vrh tega razloženo na prihodnjem kongresu Pax Romane.

Tako bi bilo dosledno

»Koroški Slovenec« prinaša v 12. številki z dne 23. marca 1938, nekaj misli iz članka dr. Morocuttija, znanega prvaka Nemcev v Jugoslaviji, ki ga je priobčila graška »Tagespost« pod naslovom: Sosedji Nemčija in Jugoslavija. Po njem posnemamo:

»Dejstvo, da so se Nemci v Sloveniji zavzeli za sosedne koroške Slovence, je pomnilo narodno-revolucionarno dejanje, ki se žal v letu 1926 ni povsod pravilno razumelo.

Danes se uvršča to dejanje organično v razvoj nemško-jugoslovanske prijateljske politike in se sme smatrati kot prvi poizkus nove manjšinske politike v duhu narodno-socialističnega ustvarjanja. V tem duhu, ki narekuje častipolno spoštovanje tuje narodnosti, bo gospodarsko-politično in zunanje-politično tako srečno utemeljeni nemško-jugoslovanski sporazum tudi narodno-politično vodil k prijateljstvu med Nemci in Jugoslovani. Skupna nemško-jugoslovanska meja bo ozemlje gospodarske povezanosti in narodnega prijateljstva... Narodno-socialistična manjšinska politika nikdar in nikjer ne bo tirjala pravice na tujo narodnost in tujo narodno zemljo.

Kot je vodja večkrat izjavil, narodni socializem ne pozna pojma raznarodovaja. Narodno-socialistična manjšinska politika se v spoštovanju klanja pred tujo narodnostjo, kot zahteva narodni socializem polno spoštovanje nemške narodnosti, kjerkoli ta stoji in se bori za svoj obstoj.

Kdor dobro pozna narodnostne prilike nemško-jugoslovanskega obmejnega ozemlja, mora odkrito priznati, da je Slovenija, sedanja dravska banovina, slovensko jezikovno ozemlje in slovenska narodna zemlja. Samo ob sebi umevno je, da narodno socialistična manjšinska politika to slovensko narodno zemljo upošteva.

Zgodovina bo pokazala, ali bo nacionalni socializem ostal zvest takim načelom v svojem odnosu do naše narodne manjšine na Koroškem, ki je lojalno priznala novo politično stanje.

Ob evangeliju tihe nedelje

Jan 8, 46—59. V nedeljskem odstavku evangelija poslušamo značilne Jezusove izjave, s katerimi dokazuje, da je Bog. »Kdo izmed vas mi more dokazati greh? Moj Oče je, ki me časti. Preden je bil Abraham, sem jaz...«

Kristus teh trditvev ni izpregovoril nepričakovano; on ne zahteva slepe vere. Življenje in delo potrjujeta njegove besede. Njegov nauk je tak, kakršnega človeški razum ne bi bil zmožen podati. Njegovi čudeži prekašajo človeške moči in njegova svetost je taka, kakršne človek ne premore. Torej mora biti Kristus več kot samo človek. In sam pove jasno: Njegov Oče je Bog Oče. Kristus ni samo človek, ampak je Bog-človek. O

Molitev malega naroda

Asirski kralj Asarhadon, ki je vladal 681 do 668 pr. Kr., je sklenil vso zemljo podvreči svoji oblasti. Ko se mu narodi Prednje Azije niso hoteli prostovoljno ukloniti, je poslal nad nje poveljnika Holoferna s silno veliko vojsko. Ko je Holofernes brez usmiljenja uničeval države, so kralji in poglavarji vseh mest prišli k njemu in rekli: Nehaj s svojo jezo proti nam; zakaj boljše je, da živi služimo asirskemu diktatorju, kakor da umrjemo. Kralj mu je namreč bil ukazal, naj pokonča vse bogove na zemlji, da bodo samo njega imenovali boga... Vse osebne, politične, verske, gospodarske pravice in pravice narodov je namreč Asarhadon zanimal in jih ni priznaval. Vsa oblast in vlada in vse sodstvo naj bi se osredotočilo v eni sami osebi. Vse vere, vsa ljudstva naj bi se izenačila pred Asarhadonom.

Mali narod se ustavlja.

Ko je prišel Holofernes z veliko armado do judovskega gorovja, so Izraelci zaprli poti skozi gore in se pripravljali na brambo. Zbali so se, da ne bi Holofernes storil tega Jeruzalemu in templju Gospodovemu, kar je bil storil drugim mestom in njih svetiščem. Zato je vse ljudstvo vpilo h Gospodu z veliko silo in so se ponižali v postu in v molitvi. In duhovniki so se oblekli v rasovnike in so otrokom ukazali, vreči se na tla proti templju Gospodovemu in so klicali h Gospodu Bogu soglasno, da ne bi dal njih mest v pogin... in da bi ne bili v zasmeh narodom.

Holofernes se je razsrdil in vprašal: Katero je to ljudstvo, ki je zasedlo gore... Koliko jih je in zakaj nam niso prišli naproti in vzklkali: Slava Asarhadonu?

Tedaj je Ahior, knez Amonitov, povedal tole: »To ljudstvo ima svojega posebnega Boga, ki sovraži vsako krivičnost in pregreho. Kadar je to ljudstvo svojemu Bogu zvesto, ga noben sovražnik ne premore; kadar pa se izneveri svojemu Bogu in časti druge bogove, jih njihov Bog izroči v plen in zasmeh drugim narodom. Poizveduj torej: ako so v pregrehi proti svojemu Bogu, jih bo Bog izročil tebi, ako pa ne, se mu ne bomo mogli ustaviti, ker jih bo Bog branil.« Ob teh besedah se je Holo-

njem se ne more govoriti, da je bil, ali da bo, ampak enostavno je od vekomaj do vekomaj. »Preden je bil Abraham, sem jaz!« In prav zato, ker je Kristus Bog, njegove nauk in njegove zapovedi s silovito resnostjo posegajo v naše življenje.

V življenju srečavamo ljudi, ki tožijo, da imajo verske dvome. Pri mnogih moremo opaziti, kako postopoma drsijo v brezbriznost. Toda če nam je dano globlje pogledati v njihove duše, vidimo skoraj nerazumljivo nesmiselnost. Ti ljudje niso šli resnice iskat k virom. Od drugod, navadno iz ozirov svobodnejšega življenja brez odgovornosti ali iz posvetnih ved, so si nagrmadili pomisleke in predsodke, ki naj zajezijo nekaj tam zadaj, za kar v glavnem gre, pa je še nerešeno. S tem zasilnim jezom se skušajo zadovoljiti. Toda od tam zadaj se povrača vedno znova: »Če govorim resnico, zakaj mi ne verujete?«

Za to, da bi bil človek miren v svoji neveri, bi bilo treba ubrati drugačno pot. Moral bi k zgodovinskemu Kristusu in iztrgati iz zgodovine njega, njegov nauk, njegove čudeže in njegovo svetost. Liberalni protestanti so to čutili. Lotili so se tega dela. In danes po polstoletnem prizadevanju stoji Kristus bolj trdno, kot so mislili na začetku. To je bil vendarle uspeh neuspešnega truda! Če pa Kristus v zgodovini stoji, potem stoji tudi njegov opomin: »Če kdo moj nauk spolni, vekomaj ne bo videl smrti.« Ob zgodovinskem Kristusu se razbijejo vsi dvomi človeka, ki iskreno išče resnico!

fernes silno razburil in se zaklel, da bo dokazal, da je Asarhadon gospodar vse zemlje in da ni Boga razen njega.

Ko so Izraelci v Betuliji za to zvedeli, so padli na obraz in razlili s plakanjem in jorkanjem svoje prošnje, rekoč: Gospod Bog nebes in zemlje, poglej na njih ošabnost in ozri se na našo ponižnost in pokaži, da ne zapusti tistih, ki vate zaupajo in da ponižša tiste, ki zaupajo náse in ki se ponašajo s svojo močjo.

Narodna in sveta žena.

To je slišala vdova Judita, ki je nosila rasovnik in se postila vse dni svojega življenja... in starešine so ji rekli: Moli za nas, ker si sveta žena in se Boga bojiš. Ona pa je dala pepela na glavo in klicala h Gospodu: »Ozri se na vojsko asirsko; stori Gospodu, da bo sovražnikov lastni meč odbil njegovo prevzetnost. Daj mi v duši stanovitnost, da ga pobijem; to bo v slavo tvojega imena, ko ga bo potrla roka ženske.« Vstala je, se ozaljšala, se podala v asirski tabor in stopila pred Holoferna, ki je bil takoj ujet s svojimi očmi. Napravili so veliko pojedino in Holofernes je bil vesel in je pil veliko vina, tako da je zaspal od prevelike pijanosti. Judita pa je molila v solzah: »Okrepi me, Gospod Bog in ozri se v tej uri na delo mojih rok.« Vzela je Holofernov meč in mu odsekala glavo in odnesla glavo v Betulijo. Vsi so se zbrali, Judita pa je rekla: »Hvalite Gospoda, ki nas ni zapustil in je po moji roki to noč umoril sovražnika našega ljudstva. Glejte glavo Holoferna! Hvalite Boga vsi, ker je dober in je vekomaj njegovo usmiljenje.«

Nato so Izraelci prijeli za svoje orožje in napadli tabor Asircev. Ko so pa Asirci zvedeli, da je Holofernes obglavljen, so se preplašili in so zbežali in ves asirski tabor je padel kot plen Izraelcem v roke. Judita pa je pela slavospev: »Pesem pojmo Gospodu, pesem novo pojmo Bogu našemu! Gospod veliki si ti... in nihče te ne more premagati. Gorje narodu, ki se vzdigne zoper moje ljudstvo! Gospod Vsemogočni se bo maščeval nad njimi.«

NA ISTEM TERENU S KOMUNISTI. (Konec.)

skega npravnega življenja! Ljudstvo je dolžno, da jo brani. Zahtevamo, da se tujci pri nas na morju in v letni sezoni obnašajo v javnosti spodobno, kakor se morajo obnašati po ulicah Zagreba! Kult golote je komunistična razvratnost in znamenje propadanja kulture.

Za našo univerzo

Bobra za popolno slovensko univerzo je z ustanovitvijo Akademске akcije dobila javen značaj. Ni sedaj čas premišljevanj, koliko se je zamudilo, dejstvo je, da prvih petnajst let obstoja naša univerza ni dobila nobenega novega poslopja.

Zanimivo je, kakšno stališče zavzemajo tri glavne akademske struje do Akcije za izpolnitev univerze. Tako zvaní nacionalisti niso nikdar gledali na ta problem z narodnostnega stališča. Njihova glasila so prav do letos vedno z omalovaževanjem pisarila o naši univerzi in ji v skladu z njihovim političnim integralizmom pripisovala le lokalni značaj. Treba je priznati, da neki del te akademske mladine zavzema do Akcije za izpolnitev univerze pozitivno stališče, ki pa je v praksi paralizirano z prevladujočo strujo demontiranja slovenske univerze. Dejstvo je, da od njih ni prišla nikdar niti najmanjša iniciativa v tem pogledu. Oni pač volijo svoje zastopnike v Akademski akciji, da v akademskem življenju ne ostanejo ob strani, »sodelujejo« kolikor je pač nujno treba, AA. pa zaradi njih tudi če ne obstoja.

Levičarski akademiki so pri letošnjih volitvah v AA. utrpeli hud poraz. Letošnjih 221 glasov nasproti lanskim 329 kaže, kako njihova demagoška moč pojema. Temu primerno naj svoje glasilo 1551 kar preimenujejo v 221. Dogodki v SSSR tudi tu vplivajo, fraze o demokraciji, ki jo razumejo kot diktaturo proletariata, so spričo porazov, ki jih doživljajo povsod, postale neprivlačne (zanimivo je, da je njihova lista »demokratskih akademikov« dobila le 221 glasov) JNS ni več na vladi, strašilo klerikalizma in inkvizitorstva le malokdo verjame, njihov najnovejši ideal »ljudska fronta« je zaradi svoje sterilnosti že zdavnaj blamiran. Saj ni drugega kot bebasta in slepa dekla boljševizma.

Teh 221 stalno govoriči v imenu vseh slovenskih akademikov, je prvobornik za slovensko univerzo, toda samo na občnih zborih in mitingih, ob proglašanju in propagiranju štrajkov, pri delu jih ni. V odboru AA. njihov glavni zastopnik pač pridno zabavlja, toda dosledno odklanja vsako delo. V njihovem glasilu se vrste pamfleti na vodstvo AA., na slovenske zastopnike v vladi, na vse javne in univerzitetne oblasti sploh, pa niti ne registrirajo odobrenih 13 in pol milijona za našo univerzo.

Tri leta vodijo AA. katoliški akademiki. Ves ta čas se vodi sistematična propaganda za slovensko univerzo, pospešuje se izdelovanje načrtov, nešteto krat se intervenira in apelira pri oblasteh in po uradih. Postavili smo načrt za sistematično dograditev univerze: do leta 1940 popolno univerzo. Tehnika, medicina, centralno poslopje. Po tem načrtu se vrši izpopolnjevanje univerze. Do sedaj so odobreni krediti za:

kemični inštitut (2 milijona),
strojni inštitut (8 milijonov),
obenem je bil postavljen provizorij hidrotehničnega laboratorija in kredit za opremo 102.000 din;

izvrši se odkup rudarskega oddelka v znesku 700.000 din (prenos iz social. na prosv. min.), če omenimo še na pol dograjeno knjižnico, za katero se je porabilo do sedaj 7 in pol milij., in ki je za njeno dograditev letos določenih še 5 in pol milij., vidimo, da je dobila slovenska univerza v zadnjih treh letih čedno vsoto

okrog 25 milijonov din od tega letos 13 in pol milij. Omeniti je treba še, da dobimo končno tudi akademsko menzo, ki je bila vedno v ospredju zahtev zlasti naših levičarsko usmerjenih akademikov. Za akademske menze v Belgradu, Zagrebu in Ljubljani je v letošnjih amandmanih določen znesek 4 milij. din.

Odveč bi bilo govoriti o uspehih ali neuspehih AA. Govore dejstva. In vendar pravi »pogrebno glasilo« 1551 (tako ga

imenuje nacionalistična »Naša Misel«), da je AA. »danes adut sil, katerih odnos do samostojnega, svobodnega življenja študentov je bil vselej le negativen.« Mišljeni smo seveda tu mi, katoliški akademiki in pa slovenski ministri v vladi. Mi pa pravimo: bodimo še nekaj let »adut« teh sil, pa bo naši univerzi le v korist. Sporazumnega dela z rektoratom in senatom kakor z vlado seveda ne razumejo, saj po njihovem načelu bi morala AA. biti borba proti vsakoktranemu režimu! (torej politično orodje levičarjev!) To njihovo stališče je razumljivo, če pomislimo, k do so ti borci, ki bi jim bila AA. dobrodošla samo za njihove politične, kulturnobojne cilje. Destruktivna skupina, ki povsod in vedno skuša izzvati spore in nemire in kovati iz njih svoj politični kapital. Vedno pripravljena apelirati na »sodelovanje, strokovnost in skupnost«, je do sedaj še vsako skupno akcijo grdo izrabila in blamirala.

»Popolna nejasnost v vseh vprašanih je karaktersistična in verjetno namerna poteza AA.« piše njihovo glasilo, a zamolčuje, da njihov zastopnik v odboru sploh odklanja vsako delo »da mu čas ne dopušča«, da je sredi poslovne dobe odložil funkcijo tajnika, ker je odbor določil, naj ostane štampiljka, pisalni stroj in arhiv pri preds. AA., ker je bil tak usus, odkar obstoja AA., tudi ko je bil preds. Ravnihar, da ne priznava sklepov odbora. Potem seveda ni čuda, da mu je vse nejasno, ker ne sodeluje z odborom AA., da se porabi polovica seje samo za kontroliranje in popravljanje zapisnika, s katerim on ni nikdar zadovoljen, da je skupno delo nemogoče, če izjavlja, »da je merodajno njegovo mnenje, ne pa ostalih odbornikov«, a istočasno izjavljajo, »da so potisnjeni v vlogo opazovalca«.

Kot večnim malkontentom jim seveda letošnji uspeh AA. ne gre v račun, zato ga sploh ne omenjajo, presenečeni so, kako je sploh mogoče kaj doseči z delom »v soglasju z rektoratom, profesorji in študenti« — brez štrajkov, brez mitingov. Tožijo, da je zavožen kemični inštitut, čeprav je lani in letos odgovorni referent za kemični inštitut njihov zasopnik. Hic Rhodus, hic salta.

Z velikim veseljem smo katoliški akademiki pozdravili dodatne predloge za finančni zakon, ki vsebujejo kredite za slovensko univerzo. Veseli smo zato, ker bo s tem afirmirana naša univerza, alma mater, najvišje žarišče naše kulture. V zadoščenje nam pa je, da je s tem afirmirano tudi naše delo, da smo od akademske mladine mi doprinesli levji delež.

Nadalje pravijo: »Ves letošnji zidalni program so postavili drugi, mimo AA., torej mimo volje študentov«. Izvzemimo indirektno priznanje, da AA. predstavlja voljo študentov, pa vprašajmo katerega koli člana odbora AA., povedal bo, da je bil že v začetku poslovne dobe postavljen definitivni program: Naknadni kredit za knjižnico, odkup rudarskega paviljona, strojni inštitut, botanični inštitut itd. Ta program, katerega prve tri zahteve so se realizirale, je bil baza vsega letošnjega dela AA. Isti program je postavil tudi rektorat v svojih predlogih ministrstvu prosvete (ne mislimo reči, da so ga vodili tu kaki obziri do AA., temveč je to dokaz, da je vodstvo AA. tu gledalo na situacijo popolnoma pravilno in realno). Tu je ključ uspeha letošnje borbe za izpopolnitev. Prvikrat smo zahtevali v Belgradu enotno in vsi isto, da ni zahteval rektorat eno, študentje drugo in kak tretji interesent tretje. Načrti, odobritev, kredit, to je osnovna linija, po kateri mora iti naše konstruktivno delo. Ko je letos preds. AA. opozoril, da bo treba pospešiti akcijo za izvršitev načrtov za bodoči rudarski paviljon, je levičarski zastopnik protestiral, češ, to AA. ne briga. Očividno ga zadeva s kemičnim inštitutom ni izučila.

Ko pride v Ljubljano denar za strojni inštitut, bo vse pripravljeno za začetek gradnje.

Boj za slovensko učno knjigo

Minuli teden je v beli dvorani Uniona predaval prof. dr. Rudolf Kolarič o »Boju za slovensko učno knjigo«. Predavatelj je razvil zgodovino tega boja in nato nakazal razloge, ki govore proti monopolizaciji.

Prve učne knjige nam je za časa francoske okupacije napisal Valentin Vodnik. Bil je to čas, ko je slovenščina dobila vstop v šole in je zato bilo treba učnih knjig v domačem jeziku. Knjige so izhajale v zasebnih založbah. Le take, ki jih noben zasebnik ni mogel prevzeti, je založila država v svoji državni založbi učnih knjig. Ta založba se je po vojni preselila v Ljubljano in postala trgovsko podjetje.

Prvi oster spor za slovenske čitanke se je vnel l. 1933. Prosluli jeenesarji so pri prosvetnem ministru zahtevali in dosegli, da je ukazal iztrgati iz Bajec-Rupel-Sovre-Solarjeve Slovenske čitanke prvih 16 strani, ker so bili tam po njihovem mnenju protidržavni odstavki. Učenci so morali takrat trgati te liste iz čitank in jih izročiti profesorjem, ti pa svojim nadrejenim, ki so jih nato sežigali na gmadi.

Leta 1933., 3. novembra, je slovenski Penklub poslal v Belgrad spomenico, ki predstavlja zgodovinski dokument za Slovence. Spomenica pravi, da smo Slovenci prvič po l. 1854 brez slovenskih čitank in zahteva, da se slovenščina poučuje samostojno.

Uspeh je bil ta, da je prosvetni minister čitanke spet dovolil, vendar so morali iztrgati Cankarjevo črtico iz »Kureta«: Nebesa pod Triglavom, kjer pravi Cankar, da je Bog raztrosil lepoto po slovenski zemlji od Triglava do Gorjancev, ne pa do Vardarja ali celo do Črnega morja.

Predavatelj je navajal, da je vprašanje unifikacije še vedno pereče. Predavanje je izzvenelo, da Slovenci odklanjamo unifikacijo duha in zahtevamo za svoje šole za vse predmete samo slovenske učne knjige!

★

Odgovor kardinala Gome Y Tomas-a ameriškemu episkopatu.

V pismu, ki ga je poslal primas Španije kardinalu in nadškofu Filadelfije, izraža ameriškim škofom svojo hvaležnost za podporo, ki so jo poslali njegovim trpečim rojakom.

V tem pismu izjavlja, da mora španski episkopat razen preganjanja še gledati, kako potvarja resničnost dejstev brezbožniška propaganda, ki ima svoj zlonosen izvor v katoliških odpadnikih v tujini (Rusija).

★

Obletnica Evhariističnega kongresa v Manili.

Praznovanje obletnice mednarodnega kongresa v Manili ni moglo ostati neopaženo; kongres se je vtisnil neizbrisno v duše vseh katoličanov.

Zlasti živ je ostal spomin v mladinskih društvih Katoliške akcije, ki so, da bi tako proslavila obletnico, organizirala veliko evhariistično manifestacijo, ki se je zbrala v katedrali.

Po končanih obredih se je začela pomikati dolga procesija, katere se je udeležilo več ko osem tisoč članov mladinskih družb.

Dovršeni so načrti, proračuni v detajlih, vršijo se pogajanja za odkup prostora, kjer se bo zidalo. Uspeha se more razveseliti vsak objektivni Slovenec, zato pozivamo AA., naj nadaljuje z dosedanjim uspešnim delom. Oni drugi naj kar vnaprej še »stojijo ob strani«, kot sami izjavljajo, nikdo jih ne pogreša.

I v e r i

»Novidades«, portugalski katoliški list, prinaša statistiko, ki jasno kaže, da je portugalski narod ostal zvest katoliški Cerkvi. Leta 1936 je bilo sklenjenih 46.526 zakonov, in sicer po katoliškem obredu 36.324 zakonov, kar kaže na zvestobo Portugalcev do katoliške vere.

Irski kardinal in primas Mac Rory je na praznik sv. Patricija v svoji pridigi javno protestiral proti temu, da bi angleška vlada dovolila meseca septembra v Londonu mednarodni brezbožniški kongres in izrazil upanje, da tega angleška vlada ne bo dopustila.

Za 8. narodni evhariistični kongres v USA. so katoliške žene zbrale za kongresno monštranco srebra, zlata in diamantov o vrednosti preko 600.000 frankov.

Maharadža iz Porbandarja je naročil misijonarju v Rajkotu, da ga mora mesečno z letalom obiskovati na stroške njegove države.

Borba krščanskih strokovničarjev za nov red. Prevel in izdal z odobritvijo mednarodne zveze krščanskih strok. organizacij, Utrecht, Valant Milan. Ljubljana 1938., str. 78. Stane 8 din. Naroča se pri izdajatelju: Ljubljana, Ulica na grad 5.

Kljub kulturnemu boju Nemci še vedno v velikem številu obiskujejo svoja božja pota. Leta 1937 je obiskalo Kevelaer, znano božjo pot, 435.000 romarjev. Druga božja pota ne zaostajajo po številu romarjev v ničemer za navedenim. To je vsekakor razveseljivo dejstvo, ki kaže, da je vera nemških kristjanov dovolj močna, da bo prestala kulturni boj.

Na Madžarskem so posneli nov katoliški film: »Večna tajnost« po knjigi P. Spillmanna S. J.: »Žrtev spovedne molčečnosti«. Glasbo je skomponiral nek duhovnik. Film bo prvič predvajan v času evhariističnega kongresa v Budimpešti. Upajmo, da bo prišel tudi kdaj do nas!

V južnem delu Alžira, na robu Sahare, je bila pred kratkim blagoslovljena prva cerkev.

Pismo Stalinu. Skrajno levo krilo angleških laburistov je poslalo Stalinu protestno pismo zaradi procesov v Moskvi. Med drugim pravijo: »To je barbarska krivica; to je blatenje in krivica nasproti vsem idejam in interesom mednarodnega delavskega razreda. To je zverinski zločin proti socialnemu napredku«. — To pismo je bilo predano Majskemu, sovjetskemu poslaniku v Londonu, da bi ga odposlal diktatorju. Toda ta je baje odbil, da bi izpolnil to nalogo, in so bili prisiljeni, da odpošljejo pismo po pošti.

Zločin proti španskim otrokom. Dnevnik »Heraldo de Aragon« je 6. marca poročal tole: »Novice, ki nam prihajajo od povsod o bedi in trpljenju po rdečih izgnane dece v razne države, so zelo vznemirljive. Pred tedni je posadka parnika »Rio Miera« našla na ulicah Leningrada mnogo baskovskih otrok, ki so bili vsi sestradani in premraženi, popolnoma zapuščeni v velikem mestu. Kljub temu, da je bilo prepovedano, so mornarji prepeljali nekaj otrok v Evropo.

Socialna beda učiteljstva v rdeči Španiji. Od časa do časa se najde v španskem rdečem časopisju vprašanje o socialnem položaju raznih poklicev. Pred kratkim so obravnavali tudi vprašanje učiteljstva. — Ali morda veste, koliko dobivajo za svojo službo, ki je tako važna za človeštvo? Bornih 60 pezeta na mesec! Vsak drugi poklic je bolje plačan, nobeden pa ni tako važen kot ta. Pregledate lahko vse poklice in njihovo važnost, pregledate kako so plačani, končno si predstavite življenjske razmere v rdeči Španiji, pa pridete do zaključka, da je učiteljstvo pred propadom. — Kako naj živi učitelj z bornimi 60 pezeta mi, če stane kilogram mesa 10,50 pezeta, kakor pišejo rdeči časopisi.

Izseljenska akademija

V nedeljo, 27. marca ob pol 11 dopoldne je priredila pod pokroviteljstvom g. bana dr. Natlačena Družba sv. Rafaela v frančiškanski dvorani inzseljesko akademijo. Dvorana je bila nabito polna, posebno mladina se je lepo uspele akademije udeležila v velikem številu. Udeležili so se je tudi prevzvišeni g. škof dr. Rožman, g. ban dr. Natlačen z g. spo, g. župan dr. Adlešič, g. vseuč. profesor dr. Luknam, predsednik Prosvetne zveze in drugi.

Točno ob pol 11 je akademijo pričel godalni orkester drž. učiteljske šole, ki je izvajal tri točke. Za res dobro izvedbo so želi naši učiteljskičniki veliko priznanje.

Po prvi točki je spregovoril prevzvišeni škof dr. Rožman, ki je med drugim izvajal:

Spoštovani! Mislim, da ne bom trdil neresnice, ako rečem, da se premalo zavedamo, kaj pomeni za nas izseljenstvo. Na stotisoče jih je, ki so šli iskat kruha v tujino. Vsak izmed njih je kakor kapljica krvi iz našega narodnega telesa. Kaplja za kapljo izginja in poživlja telo tujega naroda. Ali čutimo bol ob vsaki kapljici krvi, ki jo izgubljam? Ali čutimo, da so naši izseljenci odtrgani udje našega telesa?

Ce smo zdrav narod, se moramo zavedati, kako ginevajo naši bratje v tujini! Ker narod, ki ne čuti več kako mu ud za udom izginja, bo prav kmalu umrl. Vezi med nami in izseljenci naj postajajo vse trdnjše. Pri tem nas pa ne sme voditi zmot, da bi iskali samo materialnih vezi, ampak v prvi vrsti se skušajmo na nje navezati duhovno. Vezi mora biti naša beseda, naše pismo, naši pozdravi, ki jih pošiljamo svojim dragim v širni svet. Današnja akademija ima tudi ta namen, da splete trdnjše vezi z našimi izseljenci.

Slovenci imamo trojno vrsto izseljencev.

1. Take, ki imajo namen, da se iz tujine čez nekaj časa vrnejo. V tujini hočejo zaslužiti toliko, da si bodo lahko v domovini potem ustvarili svoj dom. Duhovna zveza z njimi je tembolj potrebna, ker se bodo ti vrnili med nas, ali zdravi ali bolni! Gledati moramo, da se bodo vrnili zdravi. Ohraniti morajo vero, ki jo imajo v svojih srcih po sporočilu svojih dobrih mater. Ako se namreč vrnejo dobri, so lahko dober kvas, lahko pa postanejo tudi hud strup, če so se odvrnili od vere in ne mislijo več nanjo. Ti naši izseljenci naj vedo, da mi doma z njimi trpimo in se tudi z njimi veselimo!

2. Take, ki so si v tujini že postavili svoj dom in se ne nameravajo vrniti v domovino. V dušah teh, ki so večinoma raztreseni po Združenih državah, pa živi globok spomin na njihovo domovino. Vsak pozdrav iz domačega kraja je zanje doživetje sreče. Njihove oči so polne solz, kadar jim človek govori o cerkvi- cah po naših gričih, o zvonovih, katerih brne- nje se sliši v večernem mraku, o goricah in zidanicah.

Ceprav jim je postala Amerika nova do- movina, vendar ne mine dan, da se ne bi spomnili rodne zemlje, vsak dan jim romajo misli nazaj v domači kraj. Mnogi, posebno starejši si velikokrat zažele, da bi še enkrat pred smrtjo videli domači kraj. — Brezsrčnost bi bila, če se mi ne bi nič brigali zanje, pošiljajmo jim pozdrave, pisma in časopise, po- zlatimo jim, kolikor je v naših močeh, zadnja leta!

3. Tretja vrsta so potomci naših izseljen- cev, ki so v tujini rojeni. Našo zemljo poznajo le iz pripovedovanj. Nas tako rekoč ne po- znajo, naš jezik razumejo le za silo. Ti nam ne smejo postati duhovno tuji. Zavedajo naj se, da so slovenske krvi! S svojim delom bo- do sicer bogatili tuj narod, vedo pa naj, iz katerega naroda so izšli! Jezik slovenski naj jim bo spomin na njihovo pravo domovino.

Naša dolžnost je, da jim nudimo prido- bitve naše slovenske kulture, katere nas ni treba biti sram tudi pred najbolj kulturnimi

narodi! Naša vera naj bo njihova vera in naj ohranja in utrjuje vezi med njimi in domo- vino!

Mlada srca najdejo v mladih srcih največji odmev. Prav naša mladina ima to veliko na- logo, da vzdržuje stike s sinovi naših izseljen- cev. Za zgled naj ji služijo šolarji iz Ljuto- mera, ki so poslali v tujino album slik iz cele naše domovine. Napisali so jim pisma in poslali žaro domače, rodne prsti!

Kako so se tega pozdrava razveselili naši izseljenci. Vsak se, pravijo, razveseli že pis- ma, preprostega pozdrava, kako se ne bi raz- veselili zemlje, ki jih je rodila, ki je v pre- teklosti pila njihov znoj!

Organizirati se mora dopisovanje naših šol, posebno srednjih šol z otroki naših iz- seljencev, da ostanejo v zvezi z našo ljubljeno domovino, da nikdar ne pozabijo odkod so izšli!

Po govoru prevzvišenega g. škofa dr. Rož- mana se je nadaljevala akademija, ki je ob- segala več pesmi (moški zbor dijakov škofij- skih zavodov, zbor I. dekliške meščanske šole, zbor uršulinske gimnazije), simbolične vaje (učenke Lichtenthurnovega zavoda in dijaki škofovih zavodov), klavirske točke, dvospiev malih deklic; z državno himno je bila lepo uspela akademija končana.

Prav gotovo so nam take akademije zelo potrebne. Dobro bi bilo, če bi se take aka- demije za širše ljudske sloje vršile večkrat!

Rafaelova družba, ki je doslej vedno nese- bično in požrtvovalno delala za naše ljudi na tujem, je s to akademijo dokazala, da je na pravi poti. Njena dolžnost je namreč skrbeti za naše izseljence, obenem pa tudi dolžnost, da vzbuja pri Slovencih v domovini kar naj- več zanimanja za naše izseljenstvo!

V Ljubljano je prispel tov. Jaroslav Quitt, cand. iur. iz Prage kot zamenjanec Slavicae Catholicae. V naši sredi mu želimo prijetno in slovanski vzajemnosti koristno bivanje.

Pogled iz zrakoplova

Zadnji polet našega zrakoplova je bil poln zanimivih vtisov. Zato se je znova dvignil na polet. Iz nebesnih višin gleda človek bolj mirno in objektivno na ta grešni svet.

V Königsbergu je govoril Hitler 26. mar- ca: nekaj besedi smo ujeli, ko smo se zibali v zraku nad severnim morjem: »Kakšno samostojnost more imeti država s 6 milijonov ljudi na zemlji, na kateri »kontinenti« odlo- čajo o usodah narodov in vodijo politiko drža- ve, ki deloma kontinente obvladajo?»

»Kaj more država, ki je politično nespo- sobna za življenje, v gospodarstvu pričak- kovati?»

»Kako more država gospodarsko uspeti, če nima vere v svojo lastno življenjsko zmožnost?»

»Človek se danes noče več ločiti od svo- jega naroda. Celu najhujše zlo raje prenese, da je le pri svojem narodu.«

»So milijoni, ki se nočejo odpovedati svo- jemu narodu, čeprav se jim obljubljaajo preko- merne gospodarske dobrote. Kri tesneje veže kot dobiček.«

»Kdaj so bili narodi bolj nesramno tepta- ni kot od tedaj, odkar se govori o svetovni vesti in pravičnosti?»

Zivo smo se ob teh besedah spomnili na Čiče, Bovčane, Tomince, Ziljane, Rožane in Podjunčane!

»Jaz bom ta dan vodja velike armade svetovne zgodovine, kajti ko bom 10. aprila oddal svoj listek v žaro, vem, da za menoj prihaja 50 milijonov in vsi poznajo eno samo geslo: »En narod, ena država: Nemčija.«

Srednja šola

DRŽAVNA REALNA GIMNAZIJA V MARIBORU

Katoliška misel na našem zavodu doživlja razveseljiv razvoj. Na veličastnem počit- niškem taboru v Kočevju smo se navzeli no- vega elana za delo med letom. Naše delo se vrši predvsem v kongregaciji, kjer se pred- vsem notranje vzgajamo, gojimo versko živ- ljenje, posvečamo pa tudi veliko pažnjo pere- čim časovnim problemom in kulturnim vpra- šanjem s svetovno nazorskega vidika. Naši tedenski kongregacijski sestanki so zbirališče katoliškega dijaštva. Kongregacijsko delo je doseglo lepe uspehe, ki se kaže ne le v dobro obiskanih, ampak tudi vsebine polnih sestan- kih in živahnih debatah. Predavamo večino- ma sami. Imamo tudi več odsekov, ki vsi ži- vahno delujejo. Pri vsem tem pa nam skrbno pomaga in nas vodi naš duhovni voditelj.

Našim nasprotnikom seveda to delovanje ni znano in ga tudi omalovažujejo in nas tudi sodijo po svoji nedelavnosti. Ze pred časom se je eden izmed teh oglasil v »Naši volji« s precej zabavnim dopisom. Tarna namreč, da društveno delo na našem zavodu že dalje časa spi, posebno »odkar so zadnja leta dobili be- sedo razni strici in tete«. Radi mu verjame- mo, da jim je neprijetno, ko nimajo več bese- de njihovi strici in tete, za katerih hrbti si oni edino upajo delati. Zalostna je pač usoda, če si »zatiran«, oziroma, če si prevelik jun- nak. Društvenega življenja pri njih res sko- raj ni.

Izmed organizacij sta imeli letos občni zbor tudi Treznostna mladina in pa Jadranska straža (šele v začetku letošnjega koledarske- ga leta). V primeri z drugimi leti je bilo le- tošnje zanimanje za J. S. zelo majhno in tem- u primeren tudi obisk in potek občnega zbora.

Tako vidite, da je življenje pri nas kljub tarnanju nekaterih precej pestro. »Stražo« precej beremo in je tudi predmet stalne po- zornosti nasprotnikov.

»To prisegamo nacionalni socialisti. Kar enkrat imamo, tega ne damo nikdar več. Kjer je naša zastava zabita v zemljo, tam stoji živi zid nemških mož.«

V Parizu, kamor je zrakoplov gnal prah, ki se te dni dviga iz Nemčije — sem čul mnogo bolj intimnih, a pikantnih pogovorov.

Neizogibni Serrarens, Mendizabal, španski profesor, Don Sturzo in prof. Kocbek: ob ka- kih poletnih kongresih se razen filozofije in pedagogike še marsikaj drugega govori v pro- stih urah!

Don Sturzo je torej povedal prof. Kocbeku, da »mala antanta razpada, da sili Nemčija preko Madžarske v Romunijo, da španska vo- jaška akcija nima verskega značaja, da je Ita- lija v nevarnem duhovnem položaju in da »folie fasciste vlada tudi v visokih cerkve- nih krogih. Saj veste za Abesinijo in zlate ško- foveške križce«. Dosti smo zvedeli! Pa so jo spet enkrat cerkveni krogi skupili, kakor so jo že večkrat pri g. Kocbeku.

Naprej: v London! Govori Chamberlain z monoklom, seveda previdno, mirno, s tehtnico stoletne izkušnje, ki vsako besedo tehta: »Se- veda če smo se resno zavezali s častno bese- do, bomo šli tudi v vojno. A mi imamo obvez- nost samo zabraniti neizzvan napad na Bel- gijo in Francijo. Seveda, če bi šlo za kake življenjske bitne interese Anglije, bi morali tudi v vojno! A Češkoslovaška! Srednja Evro- pa? Neposredno pač tam naši interesi niso dotaknjeni! Ali intervencija v Španiji? Ali predlog Rusije za konferenco proti napadal- cem? Vse to se Angliji zdi malo nujno in prak- tično! Na splošno pa: Veliki Britaniji so sveta

Iz Maribora smo dobili še naslednje po- ročilo:

Vsi skupaj živimo prav za prav v zelo na- petem ozračju. Zelo se opaža neko tajno in podtalno rovarjenje s posebno propagando. Tu in tam se pojavljajo določeni ekstremi, ki zagovarjajo svoje nepravilne nazore in ki niti ne vedo, za kaj gre. Vendar pa taki ljudje naše katoliške skupnosti ne morejo in tudi ne smejo omajati. Kongregacijsko skupnost pa bi naj še poživila na novo osnovana Zveza dijaških Marijinih kongregacij (ZDMK) s svo- jimi skupnimi sestanki. Kajti med nami ne sme biti nobene razcepljenosti v svetovno- nazornih vprašanjih.

Precej pristašev ima res tudi FO, vendar se pa vsi zavedamo, da smo v prvi vrsti kon- greganisti, potem šele kaj drugega. — Tudi dramatično in literarno udejstvovanje se širi med našimi fanti pod bistrim očesom šolske oblasti, s katero smo v tem oziru popolnoma zadovoljni.

Znak kladiiva in križa pa so si nadeli le taki, ki so bili k temu prisiljeni iz zgolj ži- vljenjskih ozirov. — Nevarnosti pa, da bi na zavodu dobil pristaše »rdeči car« zaenkrat ni. Vsi dijaki, in upamo tudi šolska oblast, bomo budno stali na straži, da podobne po- izkuse že v kali zatremo in odbijemo.

Čiščenje v »Nepremagljivi armadi« SSSR. V drugi polovici 1937. leta je izginiło, ali bilo ustreljenih oziroma prišlo v nemilost 55 viso- kih sovjetskih častnikov. Vsi so imeli v rdeči armadi zelo visoke položaje. Sovjetski tisk piše, da se aretacije nadaljujejo. Vidi se, da bje v Rusiji tričetrt na dvanajst. Namesto šte- vilke 12, stoji na vrhu krvave ure Stalinova glava.

Francija je podarila Letoncem 3000 knjig raznih francoskih avtorjev in jih izročila predstavnikom letonske vlade in kulturnih organizacij.

Zaradi pomanjkanja prostora je morala tokrat izostati »Književnost«.

ona načela, od katerih obrambe zavisi ohran- itev svetovnega miru, pogajanja med narodi in ne nasilja!

Očividno so se Angleži marsikaj naučili od egiptskih sfing, katerih obraz je resen, je ljubeznjiv, je strašen in neumljiv hkrati!

Poglejmo še malo na Dunaj, ki je v zadnjih tednih toliko razburjenja povzročil. Kakšno življenje po ulicah! Avtobusi, vojaški motorji! Skoraj bi naš nedolžni balonček zadel v eno izmed brnečih trimotornih letal iz rajha, ki še vedno krožijo veselo po zraku.

Nov prizor: pred veliko trgovino se ustavi pozno zvečer avtomobil; fant s puško stopi pred trgovino! Milica skoči iz avta in začne nositi iz trgovine blago, balo za balo! Kaj je to? Bržkone so pokupili celo trgovino. Toda na trgovini je zapisano: Judjel Ves Dunaj je ena sama zastava, en sam kljukasti križ, eno samo korakanje in marširanje.

Še en trenutek nad Evropo! Tam na za- hodu stoji »Madame la France!« Pravkar opa- zuje sončni zaton! Sonce se poslavlja danes od zemlje v čudni obliki: v obliki kljukastega križa! Madame la France se namrdne in vzklikne: »Kakšen čuden zaton sonca! Ali se bo iz vzhoda jutri sonce dvigalo nad Evropo v obliki tega križa? Kakšen slab omen zamel!»

Na vzhodu pa so bile zbrane v nekem ko- tičku male deklice. Ko si jih od blizu ogleda- mo, spoznamo male države: Finsko, Estonsko, Letsko, Litvo, Ogrsko, Češkoslovaško in dru- ge in druge: čepele so vse skupaj in se spra- ševale: kaj bo, kaj bo! Klopica, na kateri so sedele mednarodna morala in samoodločba malih narodov, se je majala in majala...